

OPATŘENÍ MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ OMEZOVALO STRAVOVACÍ A UBYTOVACÍ SLUŽBY V ROZPORU SE ZÁKONEM

Navrhovatelé, provozovatelé ubytovacích zařízení, se návrhem na zrušení opatření obecné povahy domáhali zrušení mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 29. 4. 2021, č. j. MZDR 14601/2021-7/MIN/KAN, ve znění opatření ze dne 3. 5. 2021, č. j. MZDR 14601/2021-8/MIN/KAN v čl. I bodech 2 a pouze v části čl. I bodu 6 mimořádného opatření. Tímto ustanovením ministerstvo nařídilo podle § 69 odst. 1 písm. b) a i) a odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů („zákon o ochraně veřejného zdraví“), a podle § 2 odst. 2 písm. b) až e) a i) zákona č. 94/2021 Sb. o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů („pandemický zákon“), omezení činností provozovny stravovacích služeb (čl. I. bodu 2 napadeného opatření) a omezení poskytování krátkodobých a rekreačních ubytovacích služeb (čl. I. bodu 6 napadeného opatření).

Mimořádné opatření č. j. MZDR 14601/2021-7/MIN/KAN odpůrce vydal dne 29. 4. 2021, s účinností ode dne 3. 5. 2021 od 00:00 hod. do odvolání. Mimořádným opatřením č. j. MZDR 14601/2021-8/MIN/KAN došlo ke změně výše označeného mimořádného opatření ze dne 29. 4. 2021 s účinností od 4. 5. 2021 od 00:00 hod. Mimořádné opatření odpůrce s účinností ode dne 10. 5. 2021 od 00:00 hod. odpůrce zrušil svým mimořádným opatřením ze dne 5. 5. 2021, č. j. MZDR 14601/2021-9/MIN/KAN (omezení činností provozovny stravovacích služeb a omezení poskytování krátkodobých a rekreačních ubytovacích služeb nově upravil v čl. I bodech 1 a 5 opatření ze dne 5. 5. 2021).

První senát se v rozsudku ztotožnil s názorem vysloveným v rozsudku ze dne 21. 5. 2021, č. j. 6 Ao 22/2021 – 44, tisková zpráva [zde](#) (srov. i rozsudek ze dne 1. 6. 2021, č. j. 8 Ao 11/2021 – 24). Nejvyšší správní soud má za to, že § 2 odst. 2 písm. b) pandemického zákona dopadá pouze na obchodní či výrobní provozovny, nikoli na provozovny, v nichž jsou poskytovány služby. Obdobně je tomu u poskytování ubytování, které pandemický zákon nereguluje.

Soud dále konstatoval, že cílem uzavření provozoven uvedených demonstrativně v § 69 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně veřejného zdraví by muselo být omezení styku skupin fyzických osob podezřelých z nákazy s ostatními fyzickými osobami (viz již rozsudek č. j. 6 Ao 11/2021 – 48).

Mimořádná opatření jsou výjimečným právním nástrojem veřejné moci použitelným jen ve zvláštních situacích charakterizovaných rizikem vzniku nebezpečí či dokonce poruchy zasahující větší skupiny obyvatelstva, území či oblasti lidského života.

Podle předsedy prvního senátu Nejvyššího správního soudu Josefa Baxy „jde o instrumenty regulace, které se ve srovnání s regulací „běžnou“ vyznačují intenzivnějšími zásahy do základních práv a svobodného života jednotlivců i společnosti. Rozsah možnosti zakazovat, příkazovat či omezovat, kontrolovat a vynucovat sankcemi je nebyvalý. Právě pro jejich povahu mohou být používána jen na nezbytnou dobu a v nezbytném (osobním, územním, sektorovém) rozsahu. I proto, že (s nadsázkou) dávají vzpomenout na dobu nsvobody, ve které neodůvodněné příkazy, zákazy či omezení byly na denním pořádku, se nesmějí stát „novou normalitou“. Jejich rozumnost, srozumitelnost, jednoznačnost, stálost, soudržnost, systémovost a z toho přirozeně vyplývající přesvědčivost, by v ideální situaci ani neměly adresáty regulace vést k pochybnostem o její nejen nezbytnosti, ale vhodnosti, účinnosti a přiměřenosti. Regulace, která je prakticky plošná a zároveň pro mnohé citelná, musí tyto vlastnosti mít jednoduše proto, aby většina adresátů ji přijala a řídila se jí. Regulaci tohoto typu a rozsahu totiž nelze ani plošně zkontrolovat, ani vynutit.“

Soud v rozsudku dále uvádí: „Rezignace na prosazení regulace ze strany veřejné moci ovšem vede k dalšímu poklesu důvěry v právo a instituce, které právo prosazují, protože lidé s vědomím tohoto faktu a pochybností o smyslu regulace danými nesrozumitelností, nerozuměním nerespektují stanovená pravidla. Tím může dojít k opětovnému zhoršování situace a nutnosti přijmout regulaci novou... Proto klade soud důraz na řádné odůvodnění mimořádných opatření, tak, aby mu rozuměli nejen ti, kteří je tvoří či právní profesionálové, ale především všichni adresáti. V tomto kontextu si soud proto není jist, zda „[n]ejprostším, ale přesto validním způsobem, jak uvažovat nad vhodností, účinností a přiměřeností opatření, je uvažovat efekt opatření jako redukci reprodukčního čísla R, v aditivní nebo multiplikační formě, a porovnávat efekt opatření s tím, jaké škody způsobují, případně jak moc zasahují do různých práv a svobod“ (citováno z odůvodnění mimořádného opatření odpůrce) je tím rozumným, srozumitelným a tudíž přesvědčivým argumentem, který vede k spontánnímu přijetí a dodržování přijatých opatření.“

Informace k rozsudku ze dne 1. července 2021 sp. zn. 1 Ao 5/2021.

Poslední aktualizace: 1.7.2021